

صبر و شکیبایی از منظر دینی / عالی ترین صبر چیست

بر اساس روایات اسلامی عالی ترین نوع صبر آن صبري است که انسان به هنگام فراهم آمدن وسایل عصیان و گناه از خود نشان دهد و از گناهی که به ظاهر لذت بخش است چشم بپوشد.

بر اساس روایات اسلامی عالی ترین نوع صبر آن صبري است که انسان به هنگام فراهم آمدن وسایل عصیان و گناه از خود نشان دهد و از گناهی که به ظاهر لذت بخش است چشم بپوشد.

به گزارش خبرگزاری مهر، یکی از عواملی که در سازندگی انسان نقش به سزایی دارد "شکیبایی" در برابر مشکلات است، زیرا بر اثر صبر روح آدمی قوی می شود و در نتیجه سختی های روزگار او را از پای در نمی آورد، بلکه چون کوهی استوار از عهده امتحانات الهی پیروزمندانه بر می آید و سرانجام می تواند به قرب الهی دست یابد.

البته صبر به معنای تن دادن به خواری و خفت و تسلیم در برابر مشکلات نیست. از این رو بسیاری از عالمان اخلاق برای صبر سه شاخه ذکر کرده اند که در حقیقت برگرفته از روایات است:

- صبر و مقاومت در مقام اطاعت دستورهای الهی

- شکیبایی در برابرانگیزه های گناه و شهوات سرکش

- استواری و صبوری به هنگام نزول مصیبت

تاریخ گواهی می دهد که یکی از عوامل مهم پیروزی رادمردان و انسان های بزرگ شکیبایی بوده است، اما معمولاً افراد از این صفت بی بهره اند و قرآن می فرماید؛ انسان مخلوقی طبعاً سخت حریص و بی صبر است. چون زبانی به او رسد سخت بی قراری می کند.

لذا وقتی ناملایمی برای انسان پیش می آید فریادش بلند می شود به ناشکری می پردازد و کارهای غیر عقلانی از او سر می زند. در این مواقع باید صابر بود. خداوند می فرماید؛ و البته شما را به سختی ها چون ترس و گرسنگی و کاهش اموال و نفوس و آفات زراعت بیاموزیم و بشارت از آن صابران است.

انسان در این دنیا به مشکلات مختلفی ممکن است گرفتار شود؛ به فقر، بیماری و... ولی در تمام این موارد باید صبر پیشه سازد، زیرا دنیا منزلی است که خواه ناخواه هر فردی با مشکلات باید دست و پنجه نرم کند و بی جهت نیست که آن را "دار بالبلاء محفوفة" منزلی که با بلا پیچیده شده است خوانده اند. تمام این سختی ها برای امتحان آدمی است. در میان پیروان مکاتب الهی نمونه های درخشانی در صبر و پایداری داریم که هر کدام می توانند الگو و اسوه باشند. قرآن اجر صابران را بی حساب دانسته است آن جا که می فرماید؛ خداوند صابران را به حد کامل و بدون حساب پاداش خواهد داد.

اساساً فضایل دیگر بدون صبر و شکیبایی نمود پیدا نمی کند. حضرت علی(ع) می فرماید: بر شما باد به صبر که نسبت صبر به ایمان همچون سر است به تن. همانطور که تن بی سر فایده ندارد ایمان بدون صبر نیز بی فایده است.

در روایات اسلامی عالی ترین نوع صبر آن صبري است که انسان به هنگام فراهم آمدن وسایل عصیان و گناه از خود نشان دهد و از گناهی که به ظاهر لذت بخش است چشم بپوشد.

نوع دیگر صبر در مقابل نعمت ها و شهوات است مثل زیاد شدن اموال، رسیدن به جاه و مقام و مهیا شدن وسایل خوشگذرانی که اگر انسان در چنین موقعیتی سرکشی نماید و عنان از کف بدهد به عذاب الهی دچار خواهد شد. چنان که خداوند می فرماید؛ چون انسان خود را مستغنی دید طغیان می ورزد.

از این روبه فرموده بزرگان، مومن بر بلا صبر می کند اما در رفاه فقط بنده صدیق می تواند شکیبایی ورزد. بدین جهت بعضی از صحابه پیامبر هنگامی که به رفاه و مقام رسیدند گفتند؛ خدا ما را به رنج و سختی امتحان کرد برآن صبر کردیم اما در رفاه و آسایش قدرت

بر صبر نداشتیم. خداوند می فرماید؛ صبر کنید که خداوند با صابران است. امیرمؤمنان می فرماید؛ کسی که در برابر پیشآمدهای روزگار شکیبایی نورزد درمانده می شود.

نوع دیگر، صبر در معصیت است که کار بسیار مشکلی است، زیرا انسان طبعاً به معاصی گرایش دارد و وقتی به صورت عادت درآمد، ترکش مشکل تر می شود. اصولاً قرآن برای پیشرفت و پیروزی بر مشکلات بر صبر تکیه می کند و می فرماید؛ از صبر و نماز کمک بگیرید.

امام صادق(ع) از پیامبر(ص) نقل می فرماید؛ هنگامی که نامه های اعمال گشوده و ترازوهای عدالت پروردگار نصب می شود برای کسانی که گرفتار بلاها و حوادث سخت شدند و استقامت ورزیدند نه میزان سنجشی نصب می شود و نه نامه عملی گشوده خواهد شد.